

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1991

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
163

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 443

Προδιαγραφές υγείας και υγιεινής όσον αφορά την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων αυγών σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 89/437/ΕΟΚ και 89/662/ΕΟΚ (άρθρο 12 παρ. 8 και 13 παρ. 5) του Συμβουλίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 1 παρ. 1, 3 και 4 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού δικαίου» (ΦΕΚ 34Α/1983) όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (ΦΕΚ 70Α/1984), με το άρθρο 7 του Ν. 1775/1988 (ΦΕΚ 101Α') και το άρθρο 65 του Ν. 1892/1990 «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'/101).

β) Του άρθρου 20 του Ν. 248/1914 «περί οργάνωσης της Ζωοτεχνικής και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας» (ΦΕΚ 110 Α'/1914), όπως το άρθρο αυτό έχει προστεθεί με το άρθρο μόνο του Α.Ν. της 23.1.1936 (ΦΕΚ 47/Α/1936).

2. Την Οδηγία 89/437 ΕΟΚ του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 1989 «σχετικά με τα προβλήματα υγείας και υγιεινής όσον αφορά την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων αυγών» (Ε.Ε. αριθ. L.212 της 22.7.89 σελ. 87) όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 89/662/ΕΟΚ (άρθρα 12 παρ. 8 και 13 παρ. 5) του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 1989 σχετικά με τους κτηνιατρικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς (Ε.Ε. αριθ. L.395 της 30.12.89 σελ. 13).

3. Την υπ' αριθμ. Υ1491/23.8.91 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας» (Β 692).

4. Την υπ' αρ. 431/1991 Γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υπουργού Γεωργίας και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

(Άρθρο 1 της Οδηγίας 89/437/ΕΟΚ)

1. Με το παρόν διάταγμα καθορίζονται οι προδιαγραφές υγείας και υγιεινής όσον αφορά την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων αυγών που προορίζονται τόσο για την άμεση ανθρώπινη κατανάλωση όσο και για την παρασκευή τροφίμων, σε συμμόρφωση προς τις πιο πάνω Οδηγίες 89/437/ΕΟΚ και 89/662/ΕΟΚ (άρθρα 12 παρ. 8 και 13 παρ. 5).

2. Το παρόν διάταγμα δεν εφαρμόζεται:

α) στα τελικά προϊόντα τροφίμων που παρασκευάζονται από προϊόντα αυγών, όπως καθορίζονται στο άρθρο 2 και τα οποία πληρούν τις διατάξεις του άρθρου 3.

β) στα προϊόντα αυγών, τα οποία λαμβάνονται σε εργαστήριο, και τα οποία, χωρίς να υποστούν επεξεργασία, χρησιμοποιούνται για την παρασκευή τροφίμων που προορίζονται για άμεση πώληση, χωρίς ενδιάμεσο στον καταναλωτή, ή καταναλώνονται επί τόπου, απ' ευθείας μετά την παρασκευή τους.

Άρθρο 2

(Άρθρο 2 της Οδηγίας 89/437/ΕΟΚ)
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος, εφαρμόζονται οι ορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2772/75 (Ε.Ε. L.282 της 1.11.75 σελ 56). Επιπλέον νοούνται ως:

1) Προϊόντα αυγών: τα προϊόντα που λαμβάνονται από το αυγό, από τα διάφορα συστατικά του στοιχεία ή από τα μείγματά τους, αφού αφαιρεθεί το κέλυφος και οι μεμβράνες, και που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση. Μπορούν να συμπληρώνονται εν μέρει με άλλα τρόφιμα ή πρόσθετα. Τα προϊόντα αυγών μπορούν να είναι υγρά, συμπυκνωμένα, αποξηραμένα, με κρυσταλλική μορφή, κατεψυγμένα, υπερκατεψυγμένα ή πηγμένα.

2) εκμετάλλευση παραγωγής: με την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 2772/75 (Ε.Ε. L.282 της 1.11.75 σελ 100), η εκμετάλλευση παραγωγής αυγών που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.

3) εγκατάσταση: η εγκεκριμένη εγκατάσταση για την παρασκευή και/ή την επεξεργασία των προϊόντων αυγών.

4) ραγιαμένα αυγά: τα αυγά των οποίων το κέλυφος έχει υποστεί βλάβη, χωρίς λύση συνεχείας και με άθικτη μεμβράνη.

5) παρτίδα: η ποσότητα προϊόντων αυγών που έχουν παρασκευασθεί υπό τις ίδιες συνθήκες, και ιδίως έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία στα πλαίσια μιας και μόνης συνεχούς διαδικασίας.

6) φορτίο: η ποσότητα προϊόντων αυγών που παραδίδονται μαζί στον τόπο προορισμού για περαιτέρω μεταποίηση από τη βιομηχανία τροφίμων ή που προορίζονται για άμεση ανθρώπινη κατανάλωση.

7) χώρα αποστολής: η χώρα μας ή άλλο κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα από όπου τα προϊόντα αυγών αποστέλλονται στη χώρα μας ή σε άλλο κράτος μέλος.

8) χώρα προορισμού: η χώρα μας ή άλλο κράτος μέλος, στο οποίο αποστέλλονται τα προϊόντα αυγών από τη χώρα μας ή άλλο κράτος μέλος ή από τρίτη χώρα.

9) συσκευασία: η τοποθέτηση των προϊόντων αυγών σε περιέκτη οιασδήποτε μορφής.

10) αρμόδια αρχή: η κτηνιατρική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας.

11) διάθεση στην αγορά: η εμπορία των προϊόντων αυγών, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 5 του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2772/75.

Άρθρο 3

(Άρθρο 3 της Οδηγίας 89/437/EOK)

Η αρμόδια αρχή φροντίζει ώστε να παράγονται ως τρόφιμα ή να χρησιμοποιούνται για την παρασκευή τροφίμων μόνο προϊόντα αυγών που ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια:

α) έχουν ληφθεί από αυγά κότας, πάπιας, χήνας, γαλοπούλας, φραγκόκοτας ή ορτυκιού, απαγορευμένων των μειγμάτων αυγών διαφόρων ειδών.

β) φέρουν ένδειξη του ποσοστού της περιεκτικότητάς τους σε αυγά, εφόσον συμπληρώνονται εν μέρει από άλλα τρόφιμα και, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 12, από πρόσθετα.

γ) έχουν υποστεί επεξεργασία, έχουν παρασκευασθεί σε εγκεκριμένη εγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 6, που ανταποκρίνεται στους όρους των κεφαλαίων Ι και ΙΙ του παραρτήματος, και ικανοποιούν τις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος.

δ) έχουν παρασκευασθεί υπό όρους υγιεινής, σύμφωνα με τις προδιαγραφές των κεφαλαίων ΙΙΙ και V του παραρτήματος, από αυγά που ανταποκρίνονται στους όρους του κεφαλαίου IV του παραρτήματος.

ε) έχουν υποστεί επεξεργασία με τρόπο ο οποίος έχει εγκριθεί σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία και που τους επιτρέπει να πληρούν ιδίως τις προδιαγραφές αναλύσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο VI του παραρτήματος.

Ωστόσο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τεχνικούς λόγους παρασκευής ορισμένων τροφίμων που λαμβάνονται από προϊόντα αυγών, η αρμόδια αρχή επιτρέπει, βάσει κριτηρίων που θεσπίζονται με την κοινοτική διαδικασία, να μην υποβάλλονται σε επεξεργασία ορισμένα προϊόντα αυγών. Στην περίπτωση αυτή, τα προϊόντα αυγών πρέπει να χρησιμοποιούνται χωρίς καθυστέρηση στην εγκατάσταση προορισμού για την παρασκευή άλλων τροφίμων.

η) έχουν συσκευασθεί σύμφωνα με το κεφάλαιο VIII του Παραρτήματος.

θ) αποθηκεύονται και μεταφέρονται σύμφωνα με τα κεφάλαια ΙΧ και Χ του Παραρτήματος.

ι) φέρουν τη σφραγίδα καταλληλότητας που προβλέπεται στο κεφάλαιο XI του παραρτήματος και, όσον αφορά τα προϊόντα που προορίζονται για άμεση ανθρώπινη κατανάλωση, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του άρθρου 11 του Κώδικα Τροφίμων, Ποτών και Αντικειμένων Κοινής Χρήσης.

Άρθρο 4

(Άρθρο 4 της Οδηγίας 89/437/EOK)

Η αρμόδια αρχή πρέπει να εξασφαλίζει ότι ο παρασκευαστής προϊόντων αυγών πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος και ιδίως ότι:

– λαμβάνονται δείγματα για εργαστηριακή εξέταση για να εξακριβωθεί η τήρηση των προδιαγραφών των εργαστηριακών εξετάσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο VI του παραρτήματος,

– τα προϊόντα αυγών που δεν μπορούν να διατηρηθούν σε θερμοκρασία δωματίου μεταφέρονται ή αποθηκεύονται στις θερμοκρασίες που αναφέρονται στα κεφάλαια ΙΧ και Χ του παραρτήματος.

– καθορίζεται η περίοδος κατά την διάρκεια της οποίας διατηρούνται τα προϊόντα αυγών,

– τα αποτελέσματα των διαφόρων ελέγχων και δοκιμών καταγράφονται και φυλάσσονται επί δύο έτη, προκειμένου να μπορούν να ελεγχθούν,

– κάθε παρτίδα φέρει μία ένδειξη που επιτρέπει την αναγνώριση της ημερομηνίας της επεξεργασίας της. Αυτή η ένδειξη της παρτίδας πρέπει να καταγράφεται στο αρχείο επεξεργασίας και στη σφραγίδα καταλληλότητας που προβλέπεται στο κεφάλαιο XI.

Άρθρο 5

(Άρθρο 5 της Οδηγίας 89/437/EOK)

1. Η αρμόδια αρχή μεριμνά ώστε να πραγματοποιούνται έλεγχοι για την αναζήτηση καταλοίπων ουσιών με φαρμακολογική, ή ορμονική δράση, αντιβιοτικών, παρασιτοκτόνων, απορρυπαντικών και άλλων ουσιών, βλαβερών ή ικανών να αλλοιώσουν τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά ή να καταστήσουν, ενδεχομένως, την κατανάλωση των προϊόντων αυγών επικίνδυνη ή επιβλαβή για την ανθρώπινη υγεία.

2. Εάν τα εξεταζόμενα προϊόντα αυγών παρουσιάζουν ίχνη καταλοίπων, που υπερβαίνουν τις αποδεκτές ανοχές που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 4, πρέπει να μην χρησιμοποιούνται για την ανθρώ-

πινη διατροφή ή να αποκλείονται από διάθεση στην αγορά, τόσο για την παρασκευή τροφίμων, όσο και για την άμεση ανθρώπινη κατανάλωση.

3. Οι εξετάσεις για κατάλοιπα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με δοκιμασμένες και επιστημονικά αναγνωρισμένες μεθόδους, και ιδίως με τις μεθόδους που ορίζονται στην κείμενη κτηνιατρική νομοθεσία, ή σε άλλα διεθνή πρότυπα.

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων για κατάλοιπα πρέπει να μπορούν να αξιολογούνται με τις μεθόδους αναφοράς που καθορίζονται με την κοινοτική διαδικασία.

Με την ίδια διαδικασία ορίζεται στη χώρα μας τουλάχιστον ένα εργαστήριο αναφοράς στο οποίο ανατίθεται η εξέταση των καταλοίπων σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 7 και 8.

Άρθρο 6

(Άρθρο 6 της Οδηγίας 89/437/EOK)

1. Η αρμόδια αρχή καταρτίζει κατάλογο των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων, κάθε μία από τις οποίες φέρει αριθμό έγκρισης.

Ο κατάλογος αυτός κοινοποιείται στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών και στην Επιτροπή.

Η αρμόδια αρχή εγκρίνει μία εγκατάσταση μόνον όταν διαπιστώνει ότι η εγκατάσταση αυτή ανταποκρίνεται στις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Η έγκριση αυτή ανακαλείται από την ίδια αρχή, εάν οι όροι της παύσουν να πληρούνται. Οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών και η Επιτροπή ενημερώνονται για το γεγονός ότι η έγκριση έχει ανακληθεί.

2. Η επιθεώρηση και ο έλεγχος των εγκαταστάσεων και των κέντρων συσκευασίας πραγματοποιούνται τακτικά υπό την ευθύνη της αρμόδιας αρχής που πρέπει να έχει ελεύθερη πρόσβαση, ανά πάσα στιγμή, σε όλα τα μέρη των εγκαταστάσεων για να εξασφαλίζει την τήρηση των διατάξεων του παρόντος.

Αν με τις επιθεωρήσεις αυτές διαπιστωθεί ότι δεν τηρούνται όλες οι απαιτήσεις του παρόντος, η αρμόδια αρχή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την επανόρθωση της κατάστασης.

Άρθρο 7

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 89/437/EOK)

1. Στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, εμπειρογνώμονες της Επιτροπής μπορούν, σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή, να πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους. Μπορούν δε, ιδίως, να ελέγχουν εάν οι εγκεκριμένες εγκαταστάσεις και τα εγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2772/75 κέντρα συσκευασίας τηρούν πράγματι τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Η αρμόδια αρχή παρέχει κάθε αναγκαία συνδρομή στους εμπειρογνώμονες για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Η Επιτροπή ενημερώνει την αρμόδια αρχή σχετικά με το αποτέλεσμα των ελέγχων που πραγματοποιούνται. Η αρμόδια αρχή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού. Εάν δεν ληφθούν τα εν λόγω μέτρα, μπορεί να αποφασισθεί, σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία, η αρμόδια αρχή να αναστείλει τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων αυγών της εγκατάστασης που δεν πληροί πλέον τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

2. Πριν από την πραγματοποίηση των ελέγχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία, ορίζονται οι γενικές διατάξεις εφαρμογής του παρόντος άρθρου και συντάσσεται σύσταση της Επιτροπής η οποία προβλέπει τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται κατά τον έλεγχο της παραγράφου 1.

Άρθρο 8

(Άρθρο 11 της Οδηγίας 89/437/EOK)

1. Οι εθνικοί κανόνες εισαγωγής προϊόντων αυγών από τρίτες χώρες εξακολουθούν να ισχύουν και δεν πρέπει να είναι ευνοϊκότεροι από εκείνους που διέπουν τις συναλλαγές μεταξύ της χώρας μας και των άλλων κρατών μελών.

2. Εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και της Επιτροπής πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους. Οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών στους οποίους ανατίθενται οι έλεγχοι αυτοί διορίζονται από την Επιτροπή μετά από πρόταση των κρατών μελών. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται για λογαριασμό της Κοινότητας, που αναλαμβάνει τις αντίστοιχες δαπάνες.

3. Ο κατάλογος των εγκαταστάσεων που ανταποκρίνονται στους όρους του παραρτήματος καταρτίζεται σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία.

4. Το πιστοποιητικό υγιεινής και καταλληλότητας που συνοδεύει τα προϊόντα κατά την εισαγωγή τους, καθώς και η μορφή και η φύση του σήματος καταλληλότητας των προϊόντων, πρέπει να αντιστοιχούν σε υπόδειγμα που καθορίζεται σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία.

Άρθρο 9

(Άρθρο 12 της Οδηγίας 89/437/ΕΟΚ)

Μέχρι να αποφασισθεί σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία ποιά από τα πρόσθετα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο μπορούν να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα αυγών που ορίζονται στο άρθρο 3 περίπτωση α), καθώς και για τις λεπτομέρειες της χρήσης αυτής, ισχύουν οι κείμενες κτηνιατρικές διατάξεις.

Άρθρο 10

(Άρθρο 13 παρ. 5 της Οδηγίας 89/662/ΕΟΚ)

Η κτηνιατρική νομοθεσία σχετικά με τους κτηνιατρικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στις συναλλαγές μεταξύ της χώρας μας και των άλλων κρατών μελών, με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, εφαρμόζεται κατά κύριο λόγο όσον αφορά τους ελέγχους στον τόπο καταγωγής, τη διοργάνωση και τις συνέπειες των ελέγχων που πρέπει να πραγματοποιεί η αρμόδια αρχή της χώρας μας, καθώς και τα ληπτέα μέτρα διασφάλισης.

Άρθρο 11

Παραρτήματα

Κατωτέρω παρατίθεται το Παράρτημα που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος και έχει ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

Οι εγκαταστάσεις πρέπει να έχουν τουλάχιστον:

1. Στους χώρους αποθήκευσης των αυγών και παρασκευής ή αποθήκευσης των προϊόντων αυγών:

α) δάπεδο από αδιάβροχα και άσηπτα υλικά, που μπορούν να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται εύκολα, με επαρκή κλίση, ώστε να διευκολύνεται η εκροή υδάτων. Τα υδάτα αυτά πρέπει να διοχετεύονται προς αποχετεύσεις με σχάρες και σιφόνια ώστε να αποφεύγεται η δυσοσμία.

β) Τοίχους λείους, ανθεκτικούς και αδιάβροχους, με βαφή ανοιχτού χρώματος που μπορεί να πλένονται μέχρι ύψους τουλάχιστον δύο μέτρων και τουλάχιστον μέχρι του ύψους της αποθήκευσης στους χώρους φήξης και αποθήκευσης. Οι γωνίες των τοίχων με το δάπεδο πρέπει να είναι στρογγυλεμένες ή διαμορφωμένες έτσι ώστε να διευκολύνεται ο καθαρισμός.

γ) Πόρτες από ανθεκτικό υλικό που δεν διαβρώνεται και, εάν είναι από ξύλο, επενδυμένες με λείο και αδιάβροχο υλικό και στις δύο πλευρές τους.

δ) Οροφές που καθαρίζονται εύκολα, κατασκευασμένες και τελειωμένες έτσι ώστε να εμποδίζεται η συσσώρευση ακαθαρσιών, η δημιουργία μούχλας, το ενδεχόμενο ξεφλούδισμα της βαφής και η υγραποίηση των υδρατμών.

ε) Επαρκή εξαερισμό και, ενδεχομένως, αποτελεσματική έξοδο των αναθυμιάσεων.

στ) Επαρκή φωτισμό, φυσικό ή τεχνητό.

ζ) Όσο το δυνατό πλησιέστερα στους χώρους εργασίας:

- εξοπλισμό σε επαρκή αριθμό για τον καθαρισμό και την απολύμανση των χεριών καθώς και τον καθαρισμό των εργαλείων με θερμό νερό. Ο χειρισμός των κρουστών δεν πρέπει να γίνεται με το χέρι ή τον αγκώνα. Για το πλύσιμο των χεριών, οι εγκαταστάσεις αυτές πρέπει να είναι εφοδιασμένες με θερμό και ψυχρό τρεχούμενο νερό ή νερό εκ των προτέρων αναμειγμένο, στην κατάλληλη θερμοκρασία, με υλικά καθαρισμών και απολύμανσης καθώς και με πετσέτες μιας χρήσης.

- εξοπλισμό για την απολύμανση των εργαλείων.

2. Επαρκή αριθμό βεστιαρίων, με τοίχους και δάπεδα λεία, στεγανά και που μπορούν να πλένονται, με νιπτήρες και αποχωρητήρια με νερό.

Τα αποχωρητήρια δεν πρέπει να επικοινωνούν απευθείας με τους χώρους εργασίας. Οι νιπτήρες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με θερμό και ψυχρό τρεχούμενο νερό ή νερό εκ των προτέρων αναμειγμένο, στην κατάλληλη θερμοκρασία, με υλικά καθαρισμού και απολύμανσης των χεριών καθώς και με πετσέτες μιας χρήσης. Ο χειρισμός των κρουστών των νιπτήρων δεν πρέπει να γίνεται με το χέρι. Κοντά στα αποχωρητήρια πρέπει να είναι τοποθετημένοι αρκετοί νιπτήρες τέτοιου είδους.

3. Ειδικό χώρο και κατάλληλα συστήματα για τις εργασίες καθαρισμού και απολύμανσης των περιεκτών και των κινητών και σταθερών δεξαμενών. Ωστόσο, ο χώρος και τα συστήματα αυτά δεν είναι υποχρεωτικά όταν ισχύουν διατάξεις που επιτρέπουν τον καθαρισμό και την απολύμανση των περιεκτών και δεξαμενών σε άλλα κεντρα.

4. Εγκαταστάσεις που επιτρέπουν τον εφοδιασμό σε αποκλειστικό πόσιμο νερό, κατά την έννοια της υπουργικής απόφασης αριθμ. Α5/288/23.1.86 (Β' 53 και Β' 379/1986).

Εντούτοις, επιτρέπεται η εγκατάσταση εφοδιασμού με μη πόσιμο νερό για την παραγωγή ατμού, για πυροσβεστική χρήση και για την ψύξη των ψυκτικών μηχανών, με την προϋπόθεση ότι οι αγωγοί του μη πόσιμου νερού αποκλείουν τη χρησιμοποίηση αυτού του νερού για άλλους σκοπούς και δεν παρουσιάζουν κίνδυνο μόλυνσης των προϊόντων αυτών. Ο εν λόγω ατμός και το εν λόγω νερό δεν πρέπει να έρχονται σε απευθείας επαφή ούτε με τα προϊόντα αυγών ούτε να χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό και την απολύμανση των περιεκτών, των εγκαταστάσεων ή του εξοπλισμού που έρχεται σε επαφή με τα προϊόντα αυγών. Οι σωληνώσεις του μη πόσιμου και του πόσιμου νερού πρέπει να είναι χωριστές.

5. Κατάλληλα συστήματα προστασίας από ανεπιθύμητα ζώα, όπως έντομα και τρωκτικά.

6. Το υλικό, οι σωληνώσεις και τα εργαλεία ή οι επιφάνειες που προορίζονται να έρχονται σε επαφή με τα προϊόντα αυγών πρέπει να κατασκευάζονται από υλικό λείο, που να μπορεί να πλένεται, να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται εύκολα, να είναι ανθεκτικό στη διάβρωση και να μην απελευθερώνει μέσα στα προϊόντα αυγών ποσότητα ουσιών που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία, να αλλοιώσει τη σύνθεση των προϊόντων αυγών ή να ασκήσει επιβλαβή επίδραση στις οργανοληπτικές τους ιδιότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Εκτός των γενικών όρων του κεφαλαίου Ι, οι εγκαταστάσεις πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον:

1. Κατάλληλους χώρους, αρκετά μεγάλους για την ξεχωριστή εναποθήκευση των αυγών και των τελικών προϊόντων αυγών, εφόσον είναι αναγκαίο, εξοπλισμένους με ψυκτικά μηχανήματα για να διατηρούνται τα προϊόντα αυγών στις κατάλληλες θερμοκρασίες: οι ψυκτικές αποθήκες πρέπει να είναι εξοπλισμένες με θερμόμετρο ή τηλεθερμόμετρο καταγραφής.

2. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης βρώμικων αυγών, εγκαταστάσεις για τον καθαρισμό και την απολύμανση των αυγών σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 14, καταρτίζεται κατάλογος των προϊόντων με τα οποία επιτρέπεται να γίνεται η απολύμανση αυτή.

3. α) Ειδικό χώρο με κατάλληλο εξοπλισμό για το σπάσιμο των αυγών, τη συλλογή του περιεχομένου τους και την αφαίρεση των κελύφων και των μεμβρανών.

β) Ξεχωριστό χώρο για εργασίες εκτός των εργασιών που αναφέρονται στο στοιχείο α).

Σε περίπτωση παστερίωσης των προϊόντων αυγών, αυτή μπορεί να γίνεται στο χώρο του στοιχείου α) όταν η εγκατάσταση διαθέτει κλειστό σύστημα παστερίωσης ενώ στις άλλες περιπτώσεις αυτή πρέπει να γίνεται στο χώρο του στοιχείου β). Στη δεύτερη περίπτωση, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα ώστε να αποφεύγεται μόλυνση των προϊόντων αυγών μετά την παστερίωσή τους.

4. Κατάλληλο εξοπλισμό για τη μεταφορά του περιεχομένου των αυγών μέσα στην εγκατάσταση.

5. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το παρόν διάταγμα εξοπλισμός που εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή για την επεξεργασία των προϊόντων αυγών και που είναι τουλάχιστον εφοδιασμένος με:

α) Στην περίπτωση παστερίωσης:

- Σύστημα αυτομάτου ελέγχου της θερμοκρασίας.

- Θερμόμετρο καταγραφής.

- Σύστημα αυτόματης ασφαλείας που εμποδίζει την ανεπαρκή θέρμανση.

β) Στην περίπτωση συστήματος συνεχούς παστερίωσης, ο εξοπλισμός πρέπει εξάλλου να διαθέτει:

- Σύστημα κατάλληλης ασφάλειας που εμποδίζει την ανάμειξη των παστεριωμένων προϊόντων αυγών με μερικώς παστεριωμένα και
- Αυτόματο μηχανισμό καταγραφής της ασφάλειας η οποία εμποδίζει την ανάμειξη αυτή.

6. Χώρο αποθήκευσης άλλων τροφίμων και προσθέτων.

7. Σε περίπτωση συσκευασίας σε περιέκτες μιας χρήσης, κατάλληλο χώρο και, ενδεχομένως, χώρο ξεχωριστό για την εναποθήκευση των περιεκτών αυτών και της πρώτης ύλης που χρειάζεται για την παρασκευή τους.

8. Εγκαταστάσεις για την άμεση απομάκρυνση και τη χωριστή εναποθήκευση των αδειών κελύφων, καθώς και των αυγών και των προϊόντων αυγών που δεν είναι κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση.

9. Κατάλληλες εγκαταστάσεις για την υγιεινή συσκευασία των προϊόντων αυγών.

10. Η εγκατάσταση πρέπει να διαθέτει κατάλληλο εργαστήριο για τη διεξαγωγή των αναλύσεων και των δοκιμών, τηρουμένων των απαιτήσεων του παρόντος δ/τος σχετικά με τις πρώτες ύλες και τα προϊόντα αυγών, ειδικώς, πρέπει να απευθύνεται σε εργαστήριο το οποίο ικανοποιεί τις εν λόγω απαιτήσεις. Στην περίπτωση αυτή η εγκατάσταση ενημερώνει την αρμόδια αρχή.

11. Ενδεχομένως, κατάλληλες εγκαταστάσεις για το ξεπάγωμα των προϊόντων αυγών, τα οποία πρέπει να υποστούν επεξεργασία και περαιτέρω χειρισμό σε εγκεκριμένη εγκατάσταση.

12. Ξεχωριστό χώρο για την εναπόθεση προϊόντων καθαρισμού και απολύμανσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΥΓΙΕΙΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ, ΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Απαιτείται απόλυτη καθαριότητα εκ μέρους του προσωπικού, καθώς και στους χώρους και τον εξοπλισμό:

1. Το προσωπικό που επεξεργάζεται ή που χειρίζεται αυγά ή προϊόντα αυγών πρέπει να φέρει καθαρά ενδύματα εργασίας και κάλυμμα κόμης, πρέπει επίσης να πλένει και απολυμαίνει πολλές φορές τα χέρια κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ημέρας και κάθε φορά που ξαναρχίζει να εργάζεται.

Απαγορεύεται το κάπνισμα, η κατανάλωση τροφίμων, το φτύσιμο και το μάσημα μαστίχας στους χώρους όπου γίνεται χειρισμός και εναποθήκευση αυγών και προϊόντων αυγών.

2. Απαγορεύεται η είσοδος ζώων στην εγκατάσταση. Τα τρωκτικά, τα έντομα και κάθε παράσιτο πρέπει να εξοντώνονται συστηματικά.

3. Οι χώροι, ο εξοπλισμός και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία των προϊόντων αυγών πρέπει να είναι καθαρά και να γίνεται καλή συντήρησή τους. Ο εξοπλισμός και τα εργαλεία πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται προσεκτικά πολλές φορές κάθε εργάσιμη ημέρα, στο τέλος της ημέρας και πριν επαναχρησιμοποιηθούν εφόσον έχουν ρυπανθεί. Το σύστημα κλειστών αγωγών για τη μεταφορά των προϊόντων αυγών πρέπει να είναι εφοδιασμένο με ένα κατάλληλο σύστημα καθαρισμού που να εξασφαλίζει τον καθαρισμό και την απολύμανση όλων των μερών. Μετά τον καθαρισμό και την απολύμανση, οι αγωγοί ξεπλένονται με πόσιμο νερό.

4. Οι χώροι, τα εργαλεία και ο εξοπλισμός πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για την επεξεργασία των προϊόντων αυγών, εκτός αν πρόκειται για την επεξεργασία άλλων ειδών διατροφής είτε συγχώνως είτε όχι, μετά από άδεια της αρμόδιας αρχής, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για να αποφευχθεί η μόλυνση ή αλλοίωση των προϊόντων που καλύπτει το παρόν διάταγμα.

5. Η χρησιμοποίηση του πόσιμου νερού επιβάλλεται για όλες τις χρήσεις. Εντούτοις, κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μη πόσιμου νερού για την παραγωγή ατμού, υπό τον όρο ότι οι σωληνώσεις που τοποθετούνται για το σκοπό αυτό δεν επιτρέπουν τη χρησιμοποίηση του νερού αυτού για άλλους σκοπούς και δεν παρουσιάζουν κίνδυμο μόλυνσης των αυγών και των προϊόντων αυγών. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να επιτραπεί η χρησιμοποίηση μη πόσιμου νερού για την ψύξη των ψυκτικών μηχανών. Οι σωληνώσεις για το μη πόσιμο νερό πρέπει να είναι ξεχωριστές από τις σωληνώσεις που χρησιμοποιούνται για το πόσιμο νερό.

6. Τα απορρυπαντικά, τα απολυμαντικά και οι παρόμοιες ουσίες πρέπει να χρησιμοποιούνται και να εναποθηκεύονται κατά τρόπο που να μην προσβάλλονται ο εξοπλισμός, τα εργαλεία και τα προϊόντα αυγών. Μετά τη χρησιμοποίησή τους, εξοπλισμός και εργαλεία πρέπει να ξεπλένονται καλά με πόσιμο νερό.

7. Η επεξεργασία και ο χειρισμός των αυγών και των προϊόντων αυγών πρέπει να απαγορεύονται σε άτομα τα οποία ενδέχεται να τα μολύνουν.

8. Κάθε άτομο που επεξεργάζεται ή χειρίζεται αυγά ή προϊόντα αυγών πρέπει να καταθέτει ιατρικό πιστοποιητικό με το οποίο να βεβαιώνεται ότι δεν υπάρχει κώλυμα για την τοποθέτησή του στη θέση αυτή. Αυτό το ιατρικό πιστοποιητικό πρέπει να ανανεώνεται κάθε έτος, εκτός εάν γίνει αποδεκτός, σύμφωνα με την Κοινοτική διαδικασία, άλλος ιατρικός έλεγχος του προσωπικού που να παρέχει παρεμφερείς εγγυήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΥΓΑ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΥΓΩΝ

1. Τα αυγά που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή προϊόντων αυγών πρέπει να συσκευάζονται βάσει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/69 της Επιτροπής της 17ης Ιανουαρίου 1969 περί εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1619/68 περί ορισμένων προδιαγραφών εμπορίας που εφαρμόζονται στα αυγά⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3906/86⁽²⁾.

2. α) Για την παρασκευή προϊόντων αυγών, μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον μη επωασμένα αυγά κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση· το κέλυφος των αυγών αυτών πρέπει να είναι ακέραιο και να μην παρουσιάζει ελαττώματα.

β) Κατά παρέκκλιση από τη διάταξη που προβλέπεται στο στοιχείο α), τα ραγιαμένα αυγά μπορούν να χρησιμοποιούνται για την παρασκευή προϊόντων αυγών, εφόσον παραδίδονται κατ' ευθείαν από τα κέντρα συσκευασίας ή την εκμετάλλευση παραγωγής σε εγκεκριμένη εγκατάσταση, όπου σπάζονται το συντομότερο δυνατό.

3. Τα αυγά και τα προϊόντα αυγών που είναι ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση πρέπει να απομακρύνονται και να μετουσιώνονται κατά τρόπο που να μη μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν για την ανθρώπινη κατανάλωση. Πρέπει να τοποθετούνται αμέσως στο χώρο που προβλέπεται στο κεφάλαιο II σημείο 8.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΥΓΩΝ

Όλες οι εργασίες πρέπει να πραγματοποιούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγονται μολύνσεις στη διάρκεια της παραγωγής, χειρισμού και αποθεματοποίησης των προϊόντων αυγών, ιδίως:

1. Τα αυγά και τα προϊόντα αυγών που παραδίδονται για ενδεχόμενη επεξεργασία σε εγκεκριμένη εγκατάσταση πρέπει να αποθεματοποιούνται αμέσως μετά την παραλαβή τους στους χώρους που προβλέπονται στο κεφάλαιο II σημείο 1, μέχρι να μεταποιηθούν. Η θερμοκρασία των χώρων αυτών πρέπει να εξασφαλίζει την αποφυγή μολύνσεων. Οι δίσκοι των αυγών με το κέλυφος δεν πρέπει να τοποθετούνται κατ' ευθείαν στο δάπεδο.

2. Τα αυγά ξεπακετάρονται και όταν είναι αναγκαίο πλένονται και απολυμαίνονται, σε χώρο χωριστό από το χώρο που σπάζονται. Το υλικό συσκευασίας δεν πρέπει να εισέρχεται στο χώρο όπου σπάζονται τα αυγά.

3. Τα αυγά σπάζονται στο χώρο που προβλέπεται στο κεφάλαιο II σημείο 3 στοιχείο α). Τα ραγιαμένα αυγά, όπως αναφέρονται στο κεφάλαιο IV σημείο 2 στοιχείο β), πρέπει να μεταποιούνται χωρίς καθυστέρηση.

4. Τα βρώμικα αυγά πρέπει να καθαρίζονται πριν από το σπάσιμο. Η εργασία αυτή πρέπει να γίνεται σε χώρο άλλον από εκείνον όπου σπάζονται τα αυγά ή όπου γίνεται χειρισμός του εκτεθειμένου περιεχομένου του αυγού. Οι εργασίες καθαρισμού πρέπει να γίνονται έτσι ώστε να εμποδίζεται η μόλυνση ή αλλοίωση του περιεχομένου του αυγού. Το ξέ-

(1) ΕΕ αριθ. L 13 της 18.1.1969, σ. 13.

(2) ΕΕ αριθ. L 364 της 23.12.1986, σ. 20.

λυφος πρέπει να είναι αρκετά στεγνό τη στιγμή που σπάζεται, για να αποφεύγεται το στάξιμο του νερού καθαρισμού στο περιεχόμενο του αυγού.

5. Ο χειρισμός και η μεταποίηση των άλλων αυγών εκτός από τα αυγά ορνίθων, γάλων και φραγκόκοτας πρέπει να γίνεται ξεχωριστά. Ο εξοπλισμός πρέπει να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται όταν ξαναρχίζουν οι εργασίες μεταποίησης των αυγών ορνίθων, γάλων και φραγκόκοτας.

6. Το σπάσιμο, οποιαδήποτε μέθοδος και αν χρησιμοποιείται, πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να αποφεύγεται, κατά το δυνατό, η μόλυνση του περιεχομένου του αυγού. Προς το σκοπό αυτό, απαγορεύεται η φυγοκέντρωση ή η σύνθλιψη των αυγών για τη λήψη του περιεχομένου τους όπως και η φυγοκέντρωση των άδειων κελυφών για τη λήψη υπολοίπων από ασπράδια αυγών. Πρέπει να αποφεύγεται, κατά το δυνατό, η παρουσία υπολειμμάτων κελυφών ή μεμβρανών στο προϊόν αυγών, που δεν πρέπει να υπερβαίνουν την ποσότητα που αναφέρεται στο Κεφάλαιο VI σημείο 2 στοιχείο γ).

7. Μετά το σπάσιμο, κάθε μέρος του προϊόντος αυγού πρέπει να υποβάλλεται το γρηγορότερο σε επεξεργασία. Η θερμική επεξεργασία συνίσταται σε κατάλληλο συνδυασμό θερμοκρασίας και χρόνου για την απομάκρυνση των παθογόνων μικροοργανισμών που εδεχομένως υπάρχουν στο προϊόν αυγών. Κατά την διάρκεια της θερμικής επεξεργασίας, πρέπει να καταγράφονται συνεχώς οι θερμοκρασίες. Οι καταγραφές για κάθε φορτίο που υφίσταται επεξεργασία πρέπει να φυλάσσονται επί δύο έτη και να είναι στη διάθεση της αρμόδιας αρχής.

Στην περίπτωση που ένα φορτίο υποστεί ανεπαρκή επεξεργασία, μπορεί να υποβληθεί και πάλι σε επεξεργασία στην ίδια εγκατάσταση, υπό τον όρο ότι η νέα αυτή επεξεργασία θα το καταστήσει κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση.

Εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ακατάλληλο προς τούτο, πρέπει να μετασυνώνεται βάσει των διατάξεων του σημείου 3 του Κεφαλαίου IV.

8. Στην περίπτωση που η επεξεργασία δεν γίνεται αμέσως μετά το σπάσιμο, το περιεχόμενο του αυγού πρέπει να εναποθηκεύεται υπό ικανοποιητικούς όρους υγιεινής, είτε σε κατάψυξη, είτε σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους 4°C.

Αυτός ο χρόνος εναποθήκευσης σε 4°C, δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 48 ώρες, εκτός των συστατικών από τα οποία πρόκειται να αφαιρεθούν τα σάκχαρα.

9. Εφόσον τούτο επιβάλλεται από ορισμένες διαδικασίες παραγωγής, σύμφωνα με την Κοινοτική διαδικασία και το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1991, καθορίζονται οι ιδιαίτερες περιπτώσεις και θεσπίζονται ειδικοί όροι σύμφωνα με τους οποίους τα προϊόντα αυγών που προέρχονται από εγκεκριμένη εγκατάσταση μπορούν να υφίστανται επεξεργασία σε άλλη εγκεκριμένη εγκατάσταση, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

α) Μόλις λαμβάνονται, πρέπει είτε να καταψύχονται είτε να ψύχονται σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους 4°C. Στην δεύτερη περίπτωση, υποβάλλονται σε επεξεργασία στον τόπο προορισμού μέσα σε 48 ώρες μετά το σπάσιμο των αυγών από τα οποία ελήφθησαν, εκτός των συστατικών από τα οποία θα αφαιρεθούν τα σάκχαρα.

β) Η συσκευασία, ο έλεγχος, η μεταφορά και ο χειρισμός τους πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του παρόντος διατάγματος.

γ) Πρέπει να φέρουν ετικέτες σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κεφαλαίου XI ή φύση των εμπορευμάτων πρέπει να αναγράφεται ως ακολούθως: «Μη παστεριωμένο προϊόν αυγών - προς επεξεργασία στον τόπο προορισμού - ημερομηνία και ώρα σπασίματος».

10. Οι περαιτέρω εργασίες μετά την επεξεργασία πρέπει να εξασφαλίζουν ότι δεν μολύνονται πάλι τα προϊόντα αυγών. Τα υγρά ή συμπυκνωμένα προϊόντα που δεν φέρουν στερεό περίβλημα πρέπει αμέσως ή μετά την υποβολή τους στη διαδικασία ζύμωσης είτε να αποξηραίνονται είτε να ψύχονται σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους 4°C.

Τα προϊόντα που πρέπει να καταψυχθούν πρέπει να καταψύχονται αμέσως μετά την επεξεργασία.

11. Τα προϊόντα αυγών πρέπει να φυλάσσονται στις θερμοκρασίες που απαιτούνται βάσει του παρόντος διατάγματος μέχρι να χρησιμοποιηθούν για την παρασκευή άλλων τροφίμων.

12. Στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις, η προετοιμασία των προϊόντων αυγών από πρώτες ύλες που δεν είναι κατάλληλες για την παρασκευή τροφίμων απαγορεύεται, ακόμη και για τεχνική χρήση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

1. Μικροβιολογικά κριτήρια.

Τα φορτία προϊόντων αυγών πρέπει να υποβάλλονται, μετά την επεξεργασία, σε δειγματοληπτικούς μικροβιολογικούς ελέγχους στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας, για να εξασφαλίζεται ότι συμφωνούν με τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Σαλμονέλες: απουσία σε 25g ή ml προϊόντος αυγών.

β) Άλλα κριτήρια:

- αερόβια μεσόφυλλα βακτηριδία: $M = 10^5$ σε 1g ή σε 1ml.

- εντεροβακτηριδία: $M = 10^2$ σε 1g ή σε 1ml,

- σταφυλόκοκκοι: απουσία σε 1g προϊόντος αυγών,

$M =$ η οριακή τιμή για τον αριθμό βακτηριδίων το αποτέλεσμα δεν θεωρείται ικανοποιητικό αν ο αριθμός των βακτηριδίων σε μία ή περισσότερες δειγματοληπτικές μονάδες ισούται ή υπερβαίνει το M .

2. Άλλα κριτήρια

Τα φορτία προϊόντων αυγών πρέπει να υποβάλλονται σε δειγματοληπτικούς ελέγχους στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας, για να εξασφαλίζεται ότι συμφωνούν με τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Η περιεκτικότητα σε βουτυρικό οξύ 3 OH δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10 mg/kg ξηράς ύλης αμετάβλητου προϊόντος αυγών.

β) για την εξασφάλιση της τήρησης των υγειονομικών κανόνων στο χειρισμό των αυγών και των προϊόντων αυγών πριν από την επεξεργασία τους, πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα:

- Το περιεχόμενο σε γαλακτικό οξύ δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1.000 mg/kg ξηράς ύλης προϊόντος αυγών (τιμή που ισχύει μόνο για το προϊόν που δεν έχει υποβληθεί σε επεξεργασία).

- Το περιεχόμενο σε ηλεκτρικό οξύ δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 25 mg/kg ξηράς ύλης προϊόντος αυγών.

Ωστόσο, για τα προϊόντα που έχουν υποστεί ζύμωση, οι τιμές αυτές είναι οι προ της ζύμωσης τιμές.

γ) Η ποσότητα των καταλοίπων από κελύφη, μεμβράνες αυγών και άλλων καταλοίπων ενδεχομένως στο προϊόν αυγών δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 100 mg/kg προϊόντος αυγών.

δ) Η ποσότητα των καταλοίπων των ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τις ανοχές που θεσπίζονται σύμφωνα με την Κοινοτική διαδικασία.

3. Πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1991, καθορίζονται σύμφωνα με την Κοινοτική διαδικασία:

- οι μέθοδοι ανάλυσης και δοκιμασίας,

- τα προγράμματα δειγματοληψίας,

- ο αριθμός των δειγματοληψιών,

- οι αναλυτικές ανοχές.

Εν αναμονή των αποφάσεων αυτών, αναγνωρίζεται ως μέθοδος αναφοράς οι διεθνώς αναγνωρισμένες μέθοδοι ανάλυσης και δοκιμασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. Οι εγκαταστάσεις υπόκεινται σε έλεγχο που διενεργείται από την αρμόδια αρχή.

Ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής περιλαμβάνει κάθε μέτρο επίβλεψης που θεωρείται αναγκαίο για να εξασφαλιστεί ότι ο παρασκευαστής προϊόντων αυγών συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, και ιδίως:

- τον έλεγχο της προέλευσης των αυγών και του προορισμού των προϊόντων αυγών, καθώς και τον έλεγχο του βιβλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 τέταρτη περίπτωση,

- την επιθεώρηση των αυγών που προορίζονται για την παρασκευή προϊόντων αυγών,

- την επιθεώρηση των προϊόντων αυγών κατά την έξοδό τους από την εγκατάσταση,

- τον έλεγχο της κατάστασης καθαριότητας των χώρων, των εγκαταστάσεων και των εργαλείων, καθώς και της υγιεινής του προσωπικού,

- τη διενέργεια κάθε απαραίτητης δειγματοληψίας κατά τις εργαστηριακές εξετάσεις, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα αυγά και τα προϊόντα αυγών τηρούν τις προδιαγραφές του παρόντος διατάγματος. Τα αποτελέ-

σμάτα των εξετάσεων αυτών σημειώνονται σε ειδικό βιβλίο και ανακοινώνονται στον παρασκευαστή προϊόντων αυτών.

2. Μετά από αίτηση της αρμόδιας αρχής, ο παρασκευαστής προϊόντων αυτών αυξάνει τη συχνότητα των εργαστηριακών εξετάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 πρώτη περίπτωση, εφόσον τούτο θεωρείται αναγκαίο για να εξασφαλισθεί η παρασκευή των προϊόντων αυτών κάτω από καλές υγιονομικές συνθήκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΥΓΩΝ

1. Η συσκευασία των προϊόντων αυτών πρέπει να πραγματοποιείται υπό ικανοποιητικές υγιονομικές συνθήκες ώστε να μην μολύνονται τα προϊόντα αυτών.

Οι περιέκτες πρέπει να ανταποκρίνονται σε όλους τους κανόνες υγιεινής, ιδίως:

- να μην δύνανται να αλλοιώνουν τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών,
- να μην δύνανται να μεταφέρουν στα προϊόντα αυτών ουσίες επιβλαβείς για την ανθρώπινη υγεία.
- να είναι επαρκούς αντοχής ώστε να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία των προϊόντων αυτών.

2. Ο χώρος εναποθήκευσης των περιεκτών πρέπει να είναι απαλλαγμένος από σκόνη και παράσιτα: το υλικό περιεκτών μιας χρήσης δεν πρέπει να εναποθηκεύεται στο δάπεδο.

3. Οι περιέκτες που χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα αυτών πρέπει να καθαρίζονται πριν το γέμισμα. Οι περιέκτες που πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθούν πρέπει να καθαρίζονται, να απολυμαίνονται και να ξεπλένονται πριν το γέμισμα.

4. Οι περιέκτες πρέπει να μεταφέρονται στους χώρους εργασίας κάτω από καλές υγιονομικές συνθήκες και να χρησιμοποιούνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

5. Αμέσως αφού γεμισθούν, οι περιέκτες πρέπει να σφραγίζονται και να τοποθετούνται στους χώρους εναποθήκευσης που αναφέρονται στο κεφάλαιο II σημείο 1.

6. Οι περιέκτες που χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα αυτών μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλα τρόφιμα, αν χρειαστεί, εφόσον καθαρισθούν και απολυμανθούν ώστε να μην μολυνθούν τα προϊόντα αυτών.

7. Οι περιέκτες που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά προϊόντων αυτών χύμα, πρέπει να πληρούν όλους τους όρους υγιεινής, και ιδίως τα ακόλουθα:

- η εσωτερική τους επιφάνεια και κάθε άλλο σημείο που μπορεί να έρθει σε επαφή με το προϊόν αυγού πρέπει να είναι κατασκευασμένο από λείο υλικό που πλένεται, καθαρίζεται και απολυμαίνεται εύκολα, να είναι ανθεκτικό στη διάβρωση και να μην μεταφέρει στα προϊόντα αυτών ουσίες σε ποσότητες που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία, να υποβαθμίσουν τη σύσταση του προϊόντος αυγού ή να αλλοιώσουν, τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά τους,

- να είναι σχεδιασμένοι έτσι που να μπορεί να αφαιρεθεί εντελώς το προϊόν αυγού: εφόσον φέρουν καπάκι, αυτό πρέπει να αφαιρείται εύκολα, να πλένεται, να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται.

- πρέπει να πλένονται, να καθαρίζονται, να απολυμαίνονται και να ξεπλένονται αμέσως μετά από κάθε χρήση και πριν ξαναχρησιμοποιηθούν, αν είναι ανάγκη,

- πρέπει να σφραγίζονται καταλλήλως αφού γεμισθούν και να παραμένουν σφραγισμένοι κατά τη διάρκεια της μεταφοράς μέχρι να χρησιμοποιηθούν τα προϊόντα αυτών,

- να προορίζονται αποκλειστικά για τη μεταφορά προϊόντων αυτών.

Ωστόσο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, για πρώτη φορά το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1990, σύμφωνα με την Κοινοτική διαδικασία και εφόσον τούτο δεν έχει δυσμενή επίδραση στα προϊόντα αυτών και τα άλλα σχετικά τρόφιμα, καθορίζονται, εάν χρειαστεί, οι ειδικοί όροι στους οποίους πρέπει να ανταποκρίνονται οι αποδέκτες αυτοί για να χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά άλλων τροφίμων, και ιδίως οι όροι που αφορούν:

- το πλύσιμο, καθαρίσμο και απολύμανση πριν από κάθε επαναχρησιμοποίηση,
- τους όρους μεταφοράς,
- τις προθεσμίες χρησιμοποίησης.

Μέχρις ότου αρχίσουν να ισχύουν οι αποφάσεις που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο και το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1991:

- παραμένουν εν ισχύ οι εθνικές ρυθμίσεις που επιτρέπουν τη χρήση των αποδεκτών για τη μεταφορά στο εθνικό έδαφος άλλων τροφίμων, εκτός των προϊόντων αυτών, καθώς και οι διμερείς συμφωνίες που έχουν συνάψει τα κράτη μέλη για το θέμα αυτό, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις της συνθήκης.

- εφόσον η κείμενη κτηνιατρική νομοθεσία παρέχει τη σχετική άδεια, επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα μας μεταφορών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη στα οποία επίσης η άδεια αυτή παρέχεται,

- εφόσον η κείμενη κτηνιατρική νομοθεσία απαγορεύει στη χώρα μας τη μεταφορά άλλων τροφίμων στους αποδέκτες που προβλέπονται για τη μεταφορά των προϊόντων αυτών, οι μεταφορές προϊόντων αυτών, που προέρχονται από άλλη κράτη μέλη, υποβάλλονται στις ίδιες απαιτήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΕΝΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

1. Τα προϊόντα αυτών πρέπει να εναποθηκεύονται εντός των χώρων που προβλέπονται στο Κεφάλαιο II σημείο 1.

2. Τα προϊόντα αυτών για τα οποία ενδείκνυνται ορισμένες θερμοκρασίες εναποθήκευσης πρέπει να διατηρούνται στις θερμοκρασίες αυτές. Οι θερμοκρασίες εναποθήκευσης πρέπει να καταγράφονται συνεχώς, ο ρυθμός της ψύξης πρέπει να είναι τέτοιος ώστε η θερμοκρασία του προϊόντος να φθάνει στο απαιτούμενο επίπεδο το γρηγορότερο δυνατό και οι περιέκτες πρέπει να εναποθηκεύονται με τρόπο ώστε ο αέρας να μπορεί να κυκλοφορεί ελεύθερα γύρω από αυτούς.

3. Κατά την εναποθήκευση, δεν πρέπει να σημειώνεται υπέρβαση των εξής θερμοκρασιών:

- για τα υπερκατεψυγμένα προϊόντα: -18°C
- για τα κατεψυγμένα προϊόντα: -12°C
- για τα διατηρημένα με απλή ψύξη προϊόντα: $+4^{\circ}\text{C}$
- για τα αφυδατωμένα προϊόντα, εκτός από τα ασπράδια αυγών: $+15^{\circ}\text{C}$

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

ΜΕΤΑΦΟΡΑ

1. Τα οχήματα και οι περιέκτες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των προϊόντων αυτών πρέπει να είναι σχεδιασμένα και εξοπλισμένα με τρόπο που να διατηρούνται συνεχώς οι θερμοκρασίες τις οποίες απαιτεί το παρόν διάταγμα, καθ' όλη την διάρκεια της μεταφοράς.

2. Τα προϊόντα αυτών πρέπει να αποστέλλονται κατά τρόπο ώστε κατά την διάρκεια της μεταφοράς, να προστατεύονται επαρκώς από ο,τιδήποτε μπορεί να έχει δυσμενή επίδραση.

3. Κατά τη μεταφορά, πρέπει να τηρούνται οι θερμοκρασίες που προβλέπονται στο Κεφάλαιο IX σημείο 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΥΓΩΝ

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ, κάθε αποστολή προϊόντων αυτών από μία εγκατάσταση πρέπει να φέρει ετικέτα με τις ακόλουθες ενδείξεις:

i) είτε:

- στο άνω τμήμα, τα αρχικά της χώρας αποστολής, με κεφαλαία τυπογραφικά στοιχεία, ή ένα από τα ακόλουθα γράμματα:

B-D-DK-EL-ESP-F-IRL-I-L-NL-P-UK, και στη συνέχεια τον αριθμό έγκρισης της εγκατάστασης.

- στο κάτω τμήμα, ένα από τα ακόλουθα αρχικά:

CEE-EEC-EEG-EOK-EWG-EØF.

ii) είτε:

- στο άνω τμήμα, το όνομα της χώρας αποστολής, με κεφαλαία,

- στο κέντρο, ο αριθμός της έγκρισης της εγκατάστασης,

- στο κάτω τμήμα, ένα από τα ακόλουθα αρχικά:

CEE-EEC-EEG-EOK-EWG-EØF.

iii) τη θερμοκρασία στην οποία πρέπει να διατηρούνται τα προϊόντα αυτών και την περίοδο κατά την οποία μπορεί να εξασφαλιστεί η διατήρησή τους με τον τρόπο αυτό.

Η ετικέτα πρέπει να είναι ευανάγνωστη, ανεξίτηλη και με ευανάγνωστους χαρακτήρες.

2. Τα έγγραφα μεταφοράς πρέπει να περιλαμβάνουν ιδίως:

- α) τη φύση του προϊόντος, με μνεία του αρχικού είδους·
- β) τον αριθμό του φορτίου·
- γ) τον τόπο προορισμού καθώς και το όνομα και τη διεύθυνση του πρώτου παραλήπτη.

3. Οι πληροφορίες αυτές καθώς και εκείνες που περιλαμβάνονται στην ετικέτα και το έγγραφο μεταφοράς πρέπει να συντάσσονται στην επίσημη ή στις επίσημες γλώσσες της χώρας προορισμού.

Άρθρο 12

(Άρθρο 15 της Οδηγίας 89/437/ΕΟΚ)

Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος αρχίζουν να ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 1992.

Στον Υπουργό Γεωργίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΩΤ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Εκδίδει την ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ από το 1833

Διεύθυνση : Καποδιστρίου 34
 Ταχ. Κώδικας: 104 32
 TELEX : 22.3211 YPET GR

Οι Υπηρεσίες του ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
 λειτουργούν καθημερινά από 8.00' έως 13.30'

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- * Πώληση ΦΕΚ όλων των Τευχών Καποδιστρίου 25 τηλ.: 52.39.762
- * ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.188
- * Για φωτοαντίγραφα παλαιών τευχών στην οδό Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.141
- * Τμήμα πληροφόρησης: Για τα δημοσιεύματα των ΦΕΚ τηλ.: 52.25.713 - 52.49.547

- * Οδηγίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.48.785
- Πληροφορίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.25.761

- * Αποστολή ΦΕΚ στην επαρχία με καταβολή της αξίας του δια μέσου Δημοσίου Ταμείου Για πληροφορίες: τηλ.: 52.48.320

Τιμές κατά τεύχος της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ:

Κάθε τεύχος μέχρι 8 σελίδες δρχ. 50. Από 9 σελίδες μέχρι 16 δρχ. 80, από 17 έως 24 δρχ. 100

Από 25 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) αυξάνεται κατά 30 δρχ.

Μπορείτε να γίνετε συνδρομητής για όποιο τεύχος θέλετε. Θα σας αποστέλλεται με το Ταχυδρομείο.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 2531

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 3512

Η ετήσια συνδρομή είναι:

α) Για το Τεύχος Α'	Δρχ.	10.000
β) » » Β'	»	19.000
γ) » » Γ'	»	6.000
δ) » » Δ'	»	18.000
ε) » » Αναπτυξιακών Πράξεων	»	12.000
στ) » » Ν.Π.Δ.Δ.	»	6.000
ζ) » » ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	»	3.000
η) » » Δελτ. Εμπ. & Βιομ. Ιδ.	»	6.000
θ) » » Αν. Ειδικού Δικαστηρίου	»	1.500
ι) » » Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	»	40.000
ια) Για όλα τα Τεύχη	»	85.000

* Ποσοστό 5% υπέρ του Ταμείου Αλληλοβοήθειας του Προσωπικού (ΤΑΠΕΤ)

Δρχ.	500
»	950
»	300
»	900
»	600
»	300
»	150
»	300
»	75
»	2.000
»	4.250

Πληροφορίες: τηλ. 52.48.320